

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 30 petič a Din 2.—, do 100 vrst 250 Din, večji inserati petič vrsta 4.— Din. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej.
«Slovenski Narod» velja letno v Jugoslaviji 240.— Din, za inozemstvo 420.— Din.

Uredništvo: Knafljova ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon 2034.

Upravništvo: Knafljova ulica št. 5, pritličje. — Telefon 2304.

Radić odklanja Aco Stanojevića

Stari radikalski vodja je skušal pripraviti koncentracijsko vladu s KDK
— Stepan Radić odklanja kategorično vsak stik z njim in z vsemi drugimi predstavniki okrvavljenega režima

Beograd, 5. julija. Od ure do ure bolj se kaže, kako resna in usodna je situacija, v katero je zašla država po krivdi nespodobnega in brezvestnega režima krvave vlade. Nihče ne more danes presoditi, kje in kak bo izhod.

Vladar še ni poveril nikomur formalnega mandata za sestavo vlade po njegovi želji pa je znani radikalski prvak Aca Stanojević začel sondirati teren, ali in na kaki podlagi bi bila mogoča sestava koncentracijske vlade.

Včeraj popoldne in danes dopoldne je bil Aca Stanojević trikrat na dvoru. Po današnji dveurni avdijenci je hotel Stanojević obiskati Stepana Radića, ki pa je njegov obisk odločno odklonil, ker noče in ne more imeti stikov s predstavniki strank, iz katerih so izšli morilci zastopnikov hrvatskega naroda.

Smatra se, da bo Aca Stanojević radi tega svojega neuspeha še danes vrnil svojo misijo vladarju.

— Beograd, 5. julija. Vse kaže, da se bo kriza, ki je bila tvorjena z včerajšnjo demisijo vlade, zelo zavlekla. — Vzbujajo se sumnje, da so bile besede in sklepi, ki so padli v obeh glavnih vladnih poslaniških klubih, le dogovorjena igra in da niti radikali, niti demokrati ne mislijo resno s sestavo koncentracijske vlade in z izpremembo dosedanjega režima, marveč da jim gre predvsem za to, da se podaljša hegemonistični režim, seveda pa z novimi osebami.

Včerajšnji poseti Ace Stanojevića na dvoru

Včeraj popoldne od 4. do 6. je bil na dvoru predsednik glavnega odbora radikalne stranke Aca Stanojević. Po avdijenci so se po mestu razširile vesti, da je bil Aca Stanojević poverjen mandat za sestavo koncentracijske vlade, Stanojević sam pa je novinarjem to vest odločno zanikal, češ da je bil samo pri maršalu dvora Jankoviću. Po povratku iz dvora se je Aca Stanojević v hotelu «Pariz» sestel s svojimi ožimi prijatelji, na kar je ob 7. zvečer ponovno odšel na dvor in ostal tam kake četrt ure. Tudi nato je novinarjem izjavil, da še nima mandata. Nasprotno pa je dr. Laza Marković sredi novinarjem izjavil, da je mandat poverjen Aca Stanojeviću.

Pozno zvečer so se o skrivnostnih posetih Ace Stanojevića na dvoru širile najrazličnejše verzije. Najbolj verjetna se zdi verzija, po kateri je vladar ponudil Aca Stanojeviću mandat za koncentracijsko vladu, da pa si je Stanojević izprosil enodnevnih pomislek, da podrobno prouči situacijo, ker da je izgubil stike s parlamentarnimi krogi. Drugi zopet so zatrjevali, da je Aca Stanojević mandat odklonil ter predlagal kralju, naj ga poveri kakemu mlajšemu radikalskemu politiku; baje je kralju imenoval v to svrhu Marko Trifković.

Pristaši glavnega odbora so imeli snoči z Aco Stanojevićem dolgo konferenco, na kateri so mu prigovarjali, naj sprejme mandat, ker obstaja sicer nevarnost, da si prilasti vodstvo ponovno Velja Vukičević.

Današnji dogodki

Tudi današnji dopoldan ni prinesel nikakega razčiščenja. Aca Stanojević je odšel ob 9. na dvor in je ostal v avdijenci pri kralju vse do 11. Novinarji, ki so mu vedno za petami, so ga po povratku iz dvora obsuli z vprašanji, toda Aca Stanojević je bil zelo rezerviran in ni hotel ničesar izjaviti. Na vsa vprašanja, ali je dobil mandat in ali ga je morda že vrnil ali odklonil, je Aca Stanojević samo izjavil:

»Sedaj vam ne morem povedati še ničesar. Videi bomo šele popoldne, kako bo. Morda vam bom lahko potem povedal kaj več.«

Okrog poldneva je prišel v predsedstvo vlade dr. Laza Marković, ki je imel pred tem daljši sestanek z Aco Stanojevićem.

Stanojević in Radić

Takoj nato je odšel Aca Stanojević v bolnico ter preko poslanca KDK, ki dežurajo pri Stepanu Radiću, prošil za razgovor s Stepanom Radićem. Stepan Radić pa je ta sestanek odklonil ter dal Aca Stanojeviću sporočiti, da s predstavnikmi one skupine, ki ima na vesti umor hrvatskih poslancev, noče imeti nobenega opravka.

Boža Maksimović, ki se je včeraj in danes udeleževal konferenc z Aco Stanojevićem, je izjavil novinarjem, ko so se pri njem informirali o misliji Ace Stanojevića: »Situacija je sedaj v sanatoriju in v bolnici. Več vam ne morem povedati.«

Po kratkem razgovoru z Vukičevićem je dr. Laza Marković izjavil na

Kako je Radić odklonil sestanek s Stanojevićem

Sporočilo v posebni izdaji Radićevega glasila »Narodni Val«.

— Zagreb, 5. julija. Opoldne je izšla posebna izdaja »Narodnega Vala«, ki objavlja pod naslovom: »Prva odločna odločitev predsednika HSS in KDK iz Beograda sledeči vest:

Včeraj, dne 4. julija ob 7. zvečer je dobil prof. dr. Kostić, ki je operiral predsednika Radića iz dvora nalog, naj sporoči, ali predsednik Radić lahko govori z g. Aco Stanojevićem. Dr. Kostić naj sporoči, ali lahko Stepan Radić govori brez škode za svoje zdravje. Dr. Kostić je nato odgovoril, da zdravstveno stanje Stepana Radića to dopušča, če bo le Radić sam voljan in razpoložen za razgovor z Aco Stanojevićem.

Predsednika Radića je ta predzrost enega izmed šefov vladnih skupin, iz kojih vrst poteka tudi morilec Puniša Radić, silno razburila. Zato je s svoje strani poslal sledeči odgovor:

»Aca Stanojević je prvi podpredsednik glavnega odbora radikalne stranke, ki je držala in še drži Vukičevića in ki je glavna zasloba one večine, iz katere poteka morilec in vsa njegova organizirana družba. Zato z Aco Stanojevićem ne morem razgovarjati niti sedaj niti pozneje. Ne morem stopiti z njim sploh v nobene stike. Da pa ne bodo prihajali več s sličnimi ponudbami jim sporočam, da ne morem in nočem niti sedaj, niti pozneje imeti nobenih stikov z nobenim članom dosedanje vladne večine, ki je zakrivila strahoviti zločin v Narodni skupščini dne 20. junija.«

Ko je prof. dr. Kostić videl, kako silno se je g. Radić razburil radi zahtev, da se sestane z Aco Stanojevićem, kar znači, da mora ostati sedanja okrvavljena Narodna skupščina in ves dosedanj politični sistem, kakor da se 20. junija ni zgodilo ničesar, je prošil Stepana Radića, naj smatra, da mu ni ničesar sporočiti, ker je njegova (prof. Kostića) edina in prva dolžnost, da ga (Stepana Radića) čimprej ozdravljenega odpusti iz bolnice. Dr. Kostić je še dodal: »Pomirite se g. predsednik, gre samo še za en ali dve desetinki stopinje temperature, pa boste lahko odgovorili v Zagreb.«

Po stari poti ne gre več

Demokrati in radikali nočejo uvideti, kako silno resna je situacija. — Noben Hrvat ne more več v okrvavljeno Narodno skupščino.

— Beograd, 5. julija. Pod naslovom »Neresno reševanje krize« objavlja nocojšnja »Reč« jako kritičen komentar o politični situaciji ter pravi med drugim:

Demokratski klub, ki se je izjavil za sporazum s Hrvati, postavlja kot pogoj nadaljevanje dela s sedanjo Narodno skupščino, kar pa izključuje vsak sporazum s Hrvati. Noben Hrvat ne bo šel v sedanjo Narodno skupščino, ker je tako jasno in izven vsakega dvoma, da razume to vsak političen otrok. Noben Srbijane ne bi šel v hrvatski sabor v Zagreb, če bi bili tam umorjeni predstavniki srbskega naroda. Že samo dejstvo, da vladne stranke zahtevajo od Hrvatov, naj bi prišli nazaj v sedanjo okrvavljeno Narodno skupščino, smatrajo Hrvati za netaktno žalitev. Tuudi izgovarjanje vladnih strank z nuttunskimi konvencijami

vprašanje novinarjev: »G. Aca Stanojević je bil danes dve uri v avdijenci pri kralju. Popoldne dobite o njegovi misliji kumunike, zaenkrat pa vam ne morem ničesar povedati.«

Beograd, 5. julija. V komentarju o politični situaciji naglašajo beograjske »Novosti«, da se z ostavko Vukičevića ve krvave vlade odvarja kriza vlade pod zelo težkimi okoliščinami. Zamujen je bil najugodnejši trenutek po 20. juniju, ko bi bilo mnogo lažje sestaviti vladu narodnega spasa, ki jo nujno zahteva težak položaj v državi. Kakor tudi naši odnosi napram inozemstvu. Danes bo sestava take vlade mnogo težja, ker velik del politikov nima več pred očmi države, marveč gleda v prvi vrsti na svoje osebne in strankarske koristi. Zato bo kriza trajala dolgo, morda 15 do 20 dni. Glavna težkoba bo prihajala od tod, ker zahteva KDK stvarne garancije za uvedbo novega reda, kar pa je zopet nemogoče brez revizije ustave.

Glede razpleta krize domnevajo »Novosti«, da bo mandat za sestavo koncentracijske vlade ponujen bržko, ne najprej Aca Stanojeviću, pozneje pa Miši Trifunoviću ali Ljubi Davidoviću. Ostali kandidati, ki se navajajo iz vrst Vukičevićeve okolice, kakor dr. Laza Marković, dr. Stojadinović in Vlada Andrić, po mnenju »Novosti« sploh niso resni in so bile te vesti lansirane v javnost s prozornimi nameni. Končno menijo »Novosti« da bi bilo najbolje, ako bi dobil mandat za sestavo vlade Stepan Radić, ki bi ga do popolne ozdravitve zastopal podpredsednik vlade, katerega bi bilo treba v ta namen posebej imenovati.

ganizirana družba. Zato z Aco Stanojevićem ne morem razgovarjati niti sedaj niti pozneje. Ne morem stopiti z njim sploh v nobene stike. Da pa ne bodo prihajali več s sličnimi ponudbami jim sporočam, da ne morem in nočem niti sedaj, niti pozneje imeti nobenih stikov z nobenim članom dosedanje vladne večine, ki je zakrivila strahoviti zločin v Narodni skupščini dne 20. junija.«

Ko je prof. dr. Kostić videl, kako silno se je g. Radić razburil radi zahtev, da se sestane z Aco Stanojevićem, kar znači, da mora ostati sedanja okrvavljena Narodna skupščina in ves dosedanj politični sistem, kakor da se 20. junija ni zgodilo ničesar, je prošil Stepana Radića, naj smatra, da mu ni ničesar sporočiti, ker je njegova (prof. Kostića) edina in prva dolžnost, da ga (Stepana Radića) čimprej ozdravljenega odpusti iz bolnice. Dr. Kostić je še dodal: »Pomirite se g. predsednik, gre samo še za en ali dve desetinki stopinje temperature, pa boste lahko odgovorili v Zagreb.«

ne drži. Radi nettunskih konvencij Italiji ne bo izzvala vojne. Tudi Italiji niso potrebne konvencije, ki bi bile sprejete v Narodni skupščini brez Hrvatov. To ve prav dobro tudi g. Marinković. Gre za vis maior, ki onemogoča zopetni sestanek sedanje Narodne skupščine. V njej je bila prelita hratska kri. Clankar se končno vprašuje, kako je mogoče, da te resnice ne spoznajo demokrati in trezni radikali.

KDK, nadaljuje »Reč«, doslej ni stavila nikakih pogojev za rešitev sedanje težke politične in državne krize. Njeni predstavniki se samo informirajo o razpoloženju v narodu, ki ga predstavljajo. Zato KDK do sedaj ni stopila v stike z nobeno drugo stranko in so vse nasprotnosti vesti, ki jih širijo iz vladnih krogov, neresnične.

Strahovit orkan nad Nemčijo

Silen vihar je včeraj povzročil v Berlinu in ostali Nemčiji ogromno škodo. — Veliko število ranjencev. — Panika med prebivalstvom.

Berlin, 5. julija. Nad Berlinom in nad južno Nemčijo je divjalo včeraj popoldne strahovito neurje, ki je povzročilo neprecenljivo škodo. V Berlinu je dosegel vihar hitrost 75 do 80 km na uro. Orkan je bil tako silen, da ni odnašal samo opeke s hiš, marveč je trgjal kar cele strehe. Znameniti berlinski park je podoben puščavi. Vse drevje je izruvano in razmetano daleč po okolici. Zeleni nasadi so zasuti z debelo plastjo peska in kamenja, ki ga je prinesel vihar bogve odkod. Gasilci so bili v treh urah alarmirani in klicani na pomoč kar 350krat. Na tempelhofskem letališču je vihar porušil hangar ter uničil stroje letal, med njimi tudi veliko Fockejevo letalo, ki je opravljalo promet med Berlinom in Parizom. V notranjosti mesta ni nobene hiše, ki bi bila ostala nepo-

škodovana. Ranjenih je bilo mnogo ljudi in bržkone je katastrofa zahtevala tudi več človeških žrtv. Med prebivalstvom je zavladala velika panika in ljudje so kakor brez glave vso noč begali po ulicah.

Tudi v Sleziiji je orkan povzročil ogromno škodo. Po dosedanjih vesteh je zahtevala katastrofa v Sleziiji mnogo človeških žrtv. Ker pa so potrgane vse telefonske in brzojavne zveze, podrobnosti še niso znane. Kako silen je bil orkan, dakazuje dejstvo, da je pri nekem rudniku v Sleziiji vihar dvignil tri žerjave, katerih radij je znašal po 50 m, visoko v zrak ter jih treščil kakeh 500 m daleč stran na zemljo, tako da se je železna konstrukcija popolnoma zveržila in zarila globoko v zemljo.

Ob zaključku lista:

Radić pozvan v avdijenco

Mesto njea pojde Pribičević

Senzacionalni dogodki prvih popoldanskih ur. — Posvetovanja KDK pri Stepanu Radiću v bolnici.

Beograd, 5. julija ob 14. Danes dopoldne se je vršila pri Stepanu Radiću daljša konferenca voditeljev KDK, na kateri so bili navzoči med drugimi poslanci Svetozar Pribičević, Vilder, dr. Kramer in dr. Krnjević. Konferenca je trajala vse do 13. ure.

Ob 13. je dobil Stepan Radić z dvora pismo, s pozivom, naj pride popoldne ob 5., če mu zdravje dopušča v avdijenco na dvor, v nasprotnem slučaju pa naj pošlje svojega zastopnika. Čim je Stepan Radić pismo prečital, je

smeye pokazal na Svetozarja Pribičevića in vzkliknil: »E, pa tu je naš Svetozar! On me zastopa vselej in povsod.«

Po kratki konferenci je bilo nato dogovorjeno, da gre mesto Stepana Radića popoldne ob petih v avdijenco na dvor gosp. Svetozarja Pribičević. Gosp. Stepan Radić je na konferenci voditeljev KDK naglasil da KDK ne sme in ne more popustiti od svojega znanega stališča. Za njo obstojata sedaj samo dva faktorja: narod in kralj.

Brezuspešno iskanje Amundsena

— Oslo, 5. julija. Ruski letalec Babuškin, ki se je pri iskanju Amundsena izgubil, se je včeraj nepričakovano po petdnevni odsotnosti vrnil na svoj matični parnik »Malign«. Bil je skoraj popolnoma izčrpan ter je pripovedoval, da se je moral vseh pet dni neprestano boriti s strahovitim viharji. Bil je prisiljen pristati kakeh 100 km severno od svoje poletne točke. Letalo je ostalo k sreči nepoškodovano tako, da se je mogel s svojima spremnljevalcema ob ugodnem vremenu zopet dvigniti v zrak ter vrniti nazaj.

Ruski rušilec ledu »Krasin« je okrog in okrog obdan z ledom in le zelo počasi in z največjim naporom prodira dalje proti severu. V zadnjih 24 urah je napredoval komaj 3 km.

Clamberlain proti reviziji trianonske pogodbe

— London, 5. julija. Na snočni seji spodnje zbornice je vprašal pol. Buckston zunanjega ministra Chamberlaina, ali je pripravljen v interesu evropskega mira predlagati Društvu narodov imenovanje posebne odbora, ki naj preišče vse pritožbe Madžarov, da se napravi konec neprestani agitaciji za revizijo trianonske mirovne pogodbe. Chamberlain je odgovoril, da tega ne bo storil, ker je prepričan, da oni, ki zahtevajo po tako kratkem času revizijo sklenjenih pogodb, ne služijo interesom mira.

— Rim, 5. julija. Današnji »Foglio d'Ordin« objavlja naredbo vlade, po kateri se odlok o poitalijančevanju neitalijanskih imen raztegne tudi na reško ozemlje.

Pred važnimi spremembami v Narodni banki

— Beograd, 5. julija. Včeraj sta prišla k Velji Vukičeviću viceguverner Narodne banke Bajloni in generalni ravnatelj Novaković, ki sta nato posetila tudi namestnika finančnega ministra dr. Spaha.

Novinarjem nista hotela ničesar izjaviti o teh razgovorih. Domneva pa se, da so bile konference v zvezi z izredno skupščino Narodne banke, ki bo v nedeljo 8. tm. in na kateri se bo sklepalo o izpremembi zakona o Narodni banki. Razen tega so bila ta po-

svetovanja v zvezi z izvolitvijo novega guvernerja Narodne banke namesto pokojnega Srečkovića. Upravni odbor ima namreč izbrati 5 kandidatov, izmed katerih enega nato potrdi minister trgovine. Kakor znano, ima Narodna banka v vprašanju zasedbe mesta guvernerja že slabe izkušnje, ker je bilo to mesto do pred par meseci oelo leto izpraznjeno. Domneva pa se, da sta zastop. Narodne banke hotela že pred izvolitvijo kandidatov za guvernerja doseči sporazum z vlado, da bi mesto guvernerja zopet ne ostalo nezasedeno predolgo časa. Kot najresnejši kandidat za guvernerja se imenuje dosednji finančni minister dr. Bogdan Marković.

ZOPET SMRTNA OBSODBA V MOSKVI.

— Moskva, 5. jul. Vojaški kolegij vrhovnega sodišča je obsodil na smrt finskega državljana Uetmina zaradi vohunstva.

OPROŠČEN MORILEC.

— Dunaj, 5. jul. Soferja, Hagerja ki je na obisku ustrelil svojo gospodarico, je porotno sodišče oprostil.

Borzna poročila

LJUBLJANSKA BORZA.
Devize: Amsterdam 0—22.9175, Berlin 13.5625—13.5925 (13.5775), Bruselj 0—7.9375, Budimpešta 0—9.918, Curih 1094.1—1097.1 (1095.6) Dunaj 7.995—8.025 (8.01), London 276.74—277.54 (277.14), Newyork 56.75 do 56.95 (56.85), Pariz 0—223.2, Praga 168.1 do 168.9 (168.5), Milan 297.75—299.75 (298.75).
Efekti: Celjska 158 den., Ljubljanska kreditna 129 den., Kreditni zavod 170—175, Vevče 105 den., Ruše 265—285, Kranjska industrijska 300 den., Stavbna 56—0, Sečir 105—9.

Lesni trg: Tendenca nespremenjena, Zaključena sta bila 2 vagona, in sicer 1 vagon bukovega oglja, fco vag. meja po 87 in 1 vagon desk, tercia, fco vag. meja po 450.
Deželni pridelki: Tendenca mlačna. Cena promitni pšenici je za malenkost popustila, turščica pa se je okrepila. Zaključkv ni bilo.

ZAGREBSKA BORZA.
Devize: Dunaj 801, Berlin 13.5775, Italija 298.75, London 277.14, Newyork 56.85, Pariz 223.20, Praga 168.50, Curih 1096.
Efekti: Volna škoda 434—435.
INOZEMSKA BORZA.
Curih: Zagreb 9.13, Dunaj 73.09, Berlin 123.90, Italija 27.26, London 25.29, Newyork 518.80, Pariz 20.36, Praga 15.37.

Ali se bodo v Beogradu spametovali?

Nekaj misli pred sestavo nove vlade. — Nujna potreba izpremembe smeri srbijanske politike

Letos proslavimo desetletnico ustanovitve Jugoslavije, združitve Srbov, Hrvatov in Slovencev v skupno narodno državo. Proslavljati smo pričeli to obletnico na način, ki spravlja naše narodno edinstvo v resno krizo, ki slabi moč države ne samo na znotraj, ampak tudi na zunanji.

Spridlo tega žalostnega dejstva je dolžnost vsakega patrijota, da se vpraša, kaj je vzrok, da smo prišli v desetletje uničenja tako daleč. Resnica je, da je pred desetimi leti sprejel vse naš narod tosin Drine in Save, v takozvanih prečanskih krajih, ujediničen s Srbijo z velikim navdušenjem in toliko odločnostjo, da je smatral tudi zunanji svet kot samo ob sebi umevno ustanovitve nove jugoslovenske države. Ako bi ne bilo tega navdušenja in te trdne volje, bi bilo dvomljivo, če bi Jugoslavija ali pa, da govorimo po srbijansko, razširjena Srbija, sploh zavzela tak obseg, kakor ga ima danes. Združitev Srbov, Hrvatov in Slovencev niso ustvarile samo teške žrtve srbskega naroda, ampak tudi revolucionarno razpoloženje Srbov, Hrvatov in Slovencev izven bivše kraljevine Srbije, njihov odpor proti avstro-ogrski monarhiji. Ta odpor ni šel rodila svetovna vojna, — ki ga je samo ojačila in pospešila —, ampak je obstojal že davno prej na podlagi sredotežnosti sorodne bratske krvi. Treba je le čitati nacionalne, — ne klerikalne avstrijske orientirane, — liste iz prejšnjih desetletij v času turških vojn na Balkanu, zlasti pa ob zadnji srbsko-turški vojni.

Ko je prišlo l. 1918 do ujedinitve Srbov, Hrvatov in Slovencev v skupno državo, so prečani drage volje prepustili Beogradu vodstvo nove države, zaupajoč v sposobnost državljanov Srbije, ki je živela že dolgo svoje samostojno življenje ter je izšla iz svetovne vojne zmagovalna, čeprav so dobro vedeli, da jim po vojni opustošena Srbija ne more nuditi nobenih materijalnih dobrin. Računali so samo, da jim bo mogoče s skupnimi močmi v bratskem složenem delu dvigniti skupno domovino na višino ostalega kulturnega sveta. Bratska čustva so pripeljala prečane Srbe, Hrvate in Slovence v skupno državo z bivšim kraljevinama Srbijo in Črno goro in računali so, da jih pri Srbijancih ne bodo našli samo v besedah, ampak tudi v praksi. Pokazali so svojo pripravljenost pomagati in dati vse za skupni procvit in napredek.

Prav nič niso zavidali Srbijancem bogatih reparacij, ki so vedeli, da je bila Srbija bolj opustošena, kakor katerakoli druga država. Vsakemu svoje, je bilo geslo prečanskih Srbov, Hrvatov in Slovencev. Nedavno je St. Radić rekel, da ni dovolj državo samo ustvariti, temveč jo je treba znati tudi upravljati. Tega Beograd ni znal. Res je, da je srbski državni upravni aparat uničila vojna in vsako je prva leta to tudi s primernim razumevanjem upošteval. Toda minulo je že deset let od tedaj, prečani so nudili zama dovolj sposobnih ljudi za državno upravo na razpolago in doslej še niso našli primernega razumevanja za svoje potrebe.

Izmed Srbijancev so prišli v državni upravi na površje ljudje, ki so znali povojno konjunkturo izrabljati le za svoje koristiljubne namene, pri čemer niso trpeli samo interesi prečanskih krajev, ampak tudi Srbije in Črne gore same. Saj je znano, kako je bil opeharjen srbski kmet za vojno odškodnino. Zaradi teh ljudi, ki so skrivali svoje špekulacije pod plaščem navideznega srbstva, je trpelo celih deset let in še trpi tako ljudstvo v prečanskih krajih kakor v srbijanskih.

Posledica je, da je ljudstvo ostalo siromahno tako pri nas, kakor v srbijanskih krajih. Edino v Beogradu so si posamezniki zgradili ogromne palače z denarjem, ki si ga niso pridobili s poštenim delom. Saj je značilno, da je dobil radikalni poslanec in morilec Puniša Račić na gozdove, ki jih je iztrgal srbskemu samostanu v Dečanih ter raznim ljudem, iz Drž. hipotekarne ban-

ke posojilo 5 milijonov Din. dočim naši ljudje in kraji iz tega državnega denarnega zavoda niso mogli dobiti niti pare. In ta Puniša Račić ni plačkal samo begov in samostanov, temveč je tudi požgal v družbi Arnavtov Boljetincev, kakor se je izkazalo zadnje dni, lastnino revnih seljakov, da se je je lahko polastil.

Jasno je, da tako ne more iti več dalje in sicer zato ne, ker vodi taka pot v propast naroda in države. Brez zadovoljnega ljudstva ne more biti močne države. Država ne sme biti eksploatacijski objekt posameznikov, ampak mora biti zaščitnica in pospeševalnica interesov najširših slojev naroda.

Ker so nesposobni srbijanski državniki in politiki kompromitirali državno upravo, ubili vero v njeno pravičnost in nepristranost v najširših plasteh, s čemer so prizadel našemu državnemu in narodnemu edinstvu silen udarec, je več kakor jasno, da se mora zastopnikom prečanskih krajev nuditi večji vpliv na državno upravo. To ni v nasprotju s interesi srbskega ljudstva, ki je bilo samo izkoriščano od raznih korupcionistov, ampak v njegovo korist, kajti načelo enakopravnosti se mora uveljaviti ne samo za posamezne pokrajine, ampak tudi za posamezne sloje celokupnega našega naroda. To je v interesu razširjenja evropske zapadne civilizacije proti vzhodu, v interesu naših splošnih težnj, v interesu odprave slabega smisla tako zvanega »bal-kanstva«.

Nismo pesimisti in nismo govorili ob zadnjih dogodkih v Beogradu, da je konec Jugoslavije, ker verujemo v zdrav razum našega naroda. Naš narod je zdrav in v njegovem samobitnem državnem življenju so njegove sile še neizčrpljive. Toda sodobni svet je prestal že toliko težkih izkušenj in trpljenja, da bi bilo naravnost zločinsko še nadalje ga izpostavljati novim trpljenjem. Zdrava, še neizčrpana sila našega naroda naj bo memento vsem, ki se hočejo še nadalje igrati z njegovo usodo v njegovo škodo. Živimo v časih, ki se hitro izpreminjajo, živimo v dobi hitro prodirajoče ter zmagaajoče demokracije in načel vzajemnosti.

Tisti, ki danes odločujejo o nadaljni usodi Jugoslavije, naj se zavedajo, da je nujno potrebno stopiti z dosedanjim njihove poti, ki ovira naravni razvoj našega narodnega in državnega življenja in ki izkiva splošno reakcijo nepokvarjenih čustev našega ljudstva.

Ako hočejo državi, narodu pa tudi sebi dobro, naj krenejo na pot, ki vodi k enakosti, ravnopravnosti in svobodi vseh državljanov, na pot, po kateri bo Beograd kot prestolnica naše države dobil potreben ugled, ki so ga zapravili njegovi nesposobni državniki. To je ob desetletnici ujedinitve Srbov, Hrvatov in Slovencev nujno potrebno, da bomo lahko zaključili njeno proslavo z drugimi čustvi, kakor pa smo jo pričeli.

Nujno potrebo temeljite preorientacije v nazorih in praksi srbijanskih državnikov in beograjske družbe sploh je treba naglasiti zlasti zdaj, ko se sonda v Beogradu teren za novo vlado. Ob dvanajsti uri ključno Beogradu: Spametujte se! Ne tirajte nezadovoljstva z zapostavljanjem prečanskih krajev do skrajnosti, ne ravnejte se prečani kakor z zasluženo rajo, ne ubijajte v njih ljubezni do skupne domovine in vere v državo, ne izpodkopavajte sistematično bratskih čustev in ne silite idealizirati, da postanejo ciniki in pesimisti. To se utegne maščevati, kajti na skupni močni in dobro urejeni državi smo enako zainteresirani vsi. Oni, ki vedre in oblače v naši državi in ki so bili doslej gluhi za vsak opomin, stoje zdaj pred zgodovinsko odločitvijo. Fatalno bo za državo, če ne bodo znali podeliti svojih osebnih ambicij in koristiljubnih namenov skupnim interesom.

Pisane zgodbe iz naših krajev

Prst si je odsekal, da bi dobil zavarovalnino. — Podrobnosti o tragediji v Kustošiji — Razburljiv dogodek v Subotici. — Vsak Srbín — Puniša Račić. — Sleparije na poslančev račun.

Zavarovalna družba »Vardar« je te dni javila zagrebški policiji, da se je pri nji zavaroval neki Pavle Sabol za 400.000 Din proti nezgodi. Družba je pa prejela pred tedni pismo svojega zastopnika Stefana Vugrinovića, da je Sabol padel po nesreči s podstrešja na koso, ki mu je odrezala prst na roki. Družba mu mora po pravih izplačati 48.000 Din odškodnine. Uradnik družbe se je obrnil na zdravnika, ki je zdravil ponesrečenega Sabola. Ta je izjavil, da se mu zdi poškodba zelo sumljiva. Sabol je tudi zavaroval svojo hišo, ki je kmalu nato pogorela. Družba je poslala v Sabolovo bivališče Vrbovec detektiva, da bi zadevo preiskal. Prvi je bil zaslišan dr. Rukavina, ki je Sabolu nudil prvo pomoč. Izjavil je, da je prišel Sabol k njemu precej pijan in ves blede. Na vprašanje, kaj mu je, je izvil iz žepa v krvavo cunjavo zavito roko in dejal, da mu je kosa odsekala mezinco na roki. Prst je bil odsekan s ostrim predmetom. Rana je bila zarezana na dveh krajih in je imela ostre robove. Zdravnik je takoj dvomil o resničnosti Sabolovih izjav, ker ni imel nobenih drugih poškodb, ki bi jih pri padcu s podstrešja moral dobiti. Nato je bil zaslišan sam Sabol, čevljarški pomočnik in hišni posestnik, 24 let star, stanujoč v Vrbovcu. Izpovedal je, da je padel s podstrešja in mu je kosa odrezala prst. Neza-vestnega je našel Matko Capan in mu

zavezal prst. Zaslišali so seveda takoj Capan, ki je pa najprvo dejal, da o Sabolovi nesreči ničesar ne ve. Potem je pa priznal, da je prišel k Sabolu. Ker sta bila prijatelja, je Sabol naročil iz bližnje trgovine dva decilitra ruma. Potem sta izpla iz pol litra ruma. Sabol je nato stopil v sosedno sobo in poklical Capan. Sabol je držal prst na podstavku in je pozval prijatelja: Eto ti sekire, sedaj pa udari, da bo dosti denarja! Capan, misleč, da se Sabol šali, je zamahnil s sekiro in odsekal prijateljev prst. Sabol si je krvavečo pest zavil v cunj in odšel k zdravniku. Ko se je vrnil je rekel tovarišu, da je vse v redu in dobro. Na podstavku in na sekiri so bili sledovi krvi, dočim je bila kosa popolnoma čista. Sabol je na vse to odgovoril, da ne ve, kako se mu je nesreča pripetila. Sabolova žena je izjavila, da e našla svojega moža v postelji, ko se je vrnila domov. Ko ji je povedal, kaj se mu je pripetilo, je vzela koso in jo oprala. Ta zanimiv in dokaj zapleten primer bo popolnoma razjasnilo šele sodišče, kateremu je policija ovadila Sabola in njegovo ženo.

Poročali smo že, da je bivši podpornočnik Josip Bauer umoril svojo ženo Barbaro v Kustošiji. Bauer je prišel s svojo ženo lani v Zagreb iz Cetinja, kjer je služboval in bil upokojen. Bauerjeva je bila hčerka bogatega velepo-

sestnika na Češkem. Po prihodu v Zagreb si je kupila hišo v Kustošiji. Sosedja iz izpovedala, da je bila Bauerjeva poštena in pridna žena in je obubožala po krivdi moža, ki je bil pijanec. Morilec namreč pravi, da je umora kriva sama žena, ker ga je varala. To so pa le halucinacije živčnega bolnega in pičli udanega Bauera. Otrok je poslal po umoru k sosedu Živkoviću. Kasneje je prišel vprašati, če so otroci pri njej. Živkovića ga je začuden vprašala, kje je žena. Bauer je odgovoril, da je zelo zaposlena, ker se pripravlja za sprejem staršev. Prosil je tudi, naj ostaneta otroka čez noč pri nji, češ, da gresta z ženo na neko domačo zabavo. Živkovići se je zdelo čudno, da je bil Bauer popolnoma trezen, ker ga je sicer videla vedno pijanega. Odšel je po pokojnico v Zagreb in se vrnil naslednji dan. Vprašal je po sinu in hčerki. Ko ga je Živkovića zopet vprašala, kje je žena, je odgovoril, da sta prišla ponoči kasno domov in se mora odpočiti. Otrok naj ostaneta čez noč pri njej. Posodil je sosedu tudi 300 Din. Od tedaj sosedja ni videla več Bauera. Sinček Avgust je naslednji dan videl, kako se je njegov oče boril z orožniki v bližnji gostilni Belc. Pritekel je k sosedu in povedal, kaj se godi z očetom. Živkovića ga je potolažila, da je oče pijan in ga bodo orožniki samo spravili spat. Mali Avgust je izpovedal, da je oče vedno pil in se je mati zaradi tega togotila. Gostilničarka Belc je izpovedala, da je bil Bauer, ko je prišel v Kustošijo, priden in trezen mož. Živel je z ženo srečno in zadovoljno. Pozneje se je udal pičli. Usodnega dne je prišel v gostilno z avtom. Ko je vstopil in izpil nekaj žganja, sta pristopila orožniki in ga prijel. Protivil se je, češ, da ni ničesar zakrivil. Sodna komisija je ugotovila, da je Bauer ustrelil ženo v desno senco, ko je ležala v postelji na desni strani. Kroglja je izstopila nad desnimi očesom in je običajla v drugi blazini pod glavo. Bauer ni hotel povedati orožnikom kako je umoril ženo, češ, da bo to povedal samo preiskovalnemu sodniku.

Iz Subotice poročajo o dogodku, ki je razburil vse osebe tamošnje sode in okolice. Okoli 1. ure so opazili, da so v prvem nadstropju sodnega poslopja vse pisarne, kjer so sodniki in državni pravdniki, od zunaj zaprte. Ključev ni bilo nikjer. Uradniki so klicali na pomoč skozi okna. Prišli so gasilci z lestvami in vse rešili skozi okna. Vsi so se spogledovali in se čudili, kdo je zaprl vse pisarne in odnesel ključ. Storitca so odkrili čisto slučajno. Popoldne je prišel v neko subotičko banko neznanec, ki se je vedel zelo čudno. Stopil je k blagajniku in zahteval 390.000 Din. Blagajnik je poklical stražnika, ki je slabomnega moža odvedel na policijsko stražnico. Ko so ga preiskali, no našli v njegovem žepu 27 ključev, ki jih je odnesel, ko je zaklenil vse pisarne prvega nadstropja sodnice. Slabomnež je neki Ivan Derovič, ki so ga nedavno izpuštili iz blaznice kot popolnoma ozdravljene. Policija ga je zopet poslala na opazovalnico.

Beograjsko pevsko društvo »Mokranjac« je nameravalo prirediti veliko pevsko turnejo po vsej državi. Zato je društvo že vnaprej obvestilo vse večje kraje, kjer je nameravalo prirediti koncerte. Novosadski časopisi poročajo, da je društvo poslalo obvestila tudi v dva večja kraja na Hrvatskem. Po odgovoru, ki ga je društvo prejelo iz teh dveh mest, pa je društvo opustilo misel na večjo turnejo po državi. Odgovor se je namreč glasil: Prejeli smo vaše obvestilo, da nas nameravate posetiti in prirediti pri nas pevski koncert. Sporočamo vam, da vidi v našem kraju vsakdo v vsakem Srbinu Punišo Račića in zato vam svetujemo, da nas ne obiščete, ker ne moremo prevzeti nobene odgovornosti.

Poslanec demokratske stranke Vincenc Kerepezi iz Sente je vložil pri beograjskem sodišču ovadbo zaradi zlorabe njegovega imena. Neki Ivan Stanojević, ki je bil nameščen pri srezkem poglavarstvu v Batinah, je ponaredil njegove posetnice. Stanojević je madžarski optant. S poslančev posetnico je prišel v Beograd in šel v maksimirski bar, kjer je zapravil 18.655 Din. Ko je prišel čas plačila, je Stanojević potegnil iz žepa posetnico in se predstavil natakarku kot poslanec. Natakark se je zadovoljil s tem in posodil poslancu še 6000 Din za cigane, ki so svirali lažnemu poslancu ves večer. Natakark se je čez nekaj dni zgabil pri resničnem poslancu in ga prosil za izplačilo vsote, ki jo je zapravil v baru. Pokazal mu je posetnico, na kateri je bilo zapisano, da poslanec dolguje natakarku omenjeni znesek. Poslanec je takoj videl, da gre za nremeteno sleparijo na njegovo ime. Prijavil je Stanojevića policiji, slenar pa je med tem že pobegnil na Madžarsko.

Beležnica

KOLENDAR.

Danes: Četrtek, 5. julija 1928; katoličani: Ciril in Metod; pravoslavni: 22. junja 1928, Ciril in Metod.

Jutri: Petek, 6. julija 1928; katoličani: Izaija; pravoslavni: 23. junja 1928, Domo-goj.

DANAŠNJE PRIREDITVE.

Kinc Ideal: »Logarjeva Krista«.

DEŽURNE LEKARNE.

Danes: Bahovec, Kongresni trg; Ustar, Sv. Petra cesta; Hočevar, Šiška.

V nedeljo vsi v Rožno dolino!

Olepševalno društvo v Rožni dolini šteje zdaj nad 400 članov, na čelu s častnim predsednikom in viškim županom Jurijem Petrovčičem in dvema častnima članoma. Na običnem zboru leta 1923. je bil ustanovitelj društva tudi izvoljen častnim članom, kar je pa odklonil z motivacijo, da hoče biti se delaven član in ne more sprejeti časti penzionista in res deluje še oslepel neumorno za procvit društva.

Postopala je občina z Rožno dolino mačehovsko, kajti v celih 17 letih je prispevala za komonikacijo 70 kron, dočim je društvo prispevalo, imelo samo leta 1925. za ulice in hodnike nad 40.000 Din, a občina za svoja pota in ceste skoraj enako. Rožnodolske ulice merijo 7 km, vasi Glince in Vič pa imata, prištevši državne ceste, za katere skrbi država, 6 km 553 m ceste. Leta 1923. je bil na običnem zboru sprejet predlog g. Rudolfa Galeta, da se osnuje za prvo silo v slučaju smrti člana samopomoč. Izplačano je bilo do danes v 25 slučajih smrti podpre skupno 28.300 dinarjev. Samo en slučaj naj dokaže potrebo take pomoči. Ob 6. jutraj javi uboga delavčeva žena smrt svojega moža, tožeča, da nima niti pare, da bi mogla kupiti vsaj sveče. Čez pol ure je že kupovala vse potrebščine z izplačano ji podporo nad 1000 dinarjev.

Hodniki se polagajo polovico na društvene, polovico na članske stroške. Ceste se posipajo na občinske stroške. Največ delavskih domov pričetkom nasebine je sezidal rožnodolski zidarski mojster Gregor Stanovnik. Znani zidarski mojster Janez Kozamernik jih je sezidal 45 in sicer pred svetovno vojno 25, po vojni pa 20. Po vojni si je sezidal v Rožni dolini lasten dom viški rojak zidarski mojster Valentin Battelino, ki je tudi na glasu kot soliden rožnodolski zidarski mojster.

Seveda ima naša vas še mnogo obrtnikov in večjih trgovcev (Viktor Jelocnik, Henrik Bartel, Helena Kušar itd.). Mizarsko tvornico Josip Lojk, umetno in trgovsko najbolj znano staro vrtinarstvo Franc Herzmansky, 10 gostilničarjev, 4 mesarje, 3 peke, tiskarno Gale, dva brivca, izdelovalca pletenin, fotografa in veliko število drugih obrtnikov.

Vojnovičeva električna razsvetljava se je zamenjala z mestno elektrarno. Želimo pričakujejo Rožnodolci mestnega vodovoda, da jih reši morečih skrbi. V Rožni dolini obstajajo razen olepševalnega društva tudi druga društva. Cvetoči vrtovi in polno zelenja, drevesnih nasadov, lep mir po vasi, snažne ceste in ulice, sveži zrak, v ozadiju dišiljen Rožnik z lepim gozdom, vse to priča, da je Rožna dolina eno najlepših bivališč, nekoč večina me delavskih, zdaj pa tudi meščanskih slojev. Za proslavo 30letnice se vrše velike priprave. Rožnodolski sejem ostane vsem posetnikom v neizbrisnem spominu. Sejma se udeležijo korporativno »Slavec«, pevsko društvo Krakovo - Trnovo in drugi pevski zbori. Tri godbe in nebroj harmonik bo skrbelo za zabavo in razvedrilo občinstva. Spored jubilejne prireditve je tako zanimiv in bogat, da ne bo nikomur žal, če se odzove vabilu gostoljubnih Rožnodolčanov. V nedeljo torej vsi na proslavo 30letnice obstoja naše prelepe Rožne doline!

Klerikalna podivjanost

Včerašnji »Slovenec« poroča, da so Srbi že na usodni dan umora v Narodni skupščini in potem vsak dan znova piakali nad žrtvami in z ogorčenjem in studom obsojali zločin, proseč in roče, naj bi krvavo dejanje ne zasejalo sovraštva med brati. Obenem pa se huduje, da je naša javnost odločno obsojala pisanje klerikalnih listov na Slovenskem, ki so pač hinavsko obsojali zločin, niso pa imeli niti besedice obžalovanja za žrtve zločinca, ki je izšel iz srede vladne večine in je bil tovariš naših klerikalnih poslancev.

Iz pisave klerikalnih listov je odmevala edino žalost in razočaranje, da smrtonosni strel niso pogodili in podrl za večne čase obeh voditeljev KDK, poslancev Račića in Pribeževića. Zdj se Koroščevo glasilo čudi, kako da je to ostudno pisanje moralo naleteti na tako ogorčenje in skuša dokazati, da umor odobravajočega razpoloženja v klerikalnih vrstah ni bilo.

Z vseh strani pa nam dahajo poročila, da so pristajali dr. Korošča z veseljem sprejeli vest o usodopolnih dogodkih v skupščini in da so storili vse, da bi naše ljudstvo ne bilo dalo niti najmanjšega izraza ogorčenju nad umorom in sočustvovanju z žrtvami.

V Krškem je mestni premoženjski odbor razobesil s svoje hiše št. 24 žolno zastavo. Prišel pa je neki klerikalni občinski mogotec in ukazal zastavo odstraniti. Odbor razobesil s svoje hiše št. 24 žolno zastavo in zaklenil dohod k njej. Razburjeni klerikalec je takoj tekel k orožništvu, na sresko poglavarstvo in celo na sodišče po pomoč, toda je povsod dobil zaslužen odgovor.

Iz Ljubne zopet poročajo, da so somišljeniki KDK izobesili črne zastave. Pri seji občinskega odbora je eden izmed njih predlagal izjavo sožalja, pa je njegov predlog klerikalna večina odklonila. Ko je isti naš somišljenik naprosil župnika, da bi dovolil zvonjenje po ubitem Pavlu Radiću in dr. Basaričnu, je bil duhovnik odklonil zvonjenje, češ za tiste pretepače dol je ne bomo zvonili. Ko so mu ponujali, da takoj plačajo zvonjenje, je dejal: »Nič ne pomagaj, niso naši!«

V St. Janžu se je zgodilo isto, samo da župnik ni hotel niti prevzeti naročene maše za pokojna poslanca. Izgovarjal se je na vse mogoče načine, češ da mora zaradi zvonjenja pisati škofu, maše pa ne more opraviti, ker so vsi dnevi že oddani, dasi se navadno redno preloži navadna maša, ako kdo naroči radi pogreba črno mašo. Tlikrat so se obračali farani na župnika

radi maše, pa je vedno ostal nepopustljiv. Rekel je celo, da ne more služiti službe božje, ker gre za političen umor, kakor da bi pokojnika bila pri tem kaj kriva. Neki somišljenik KDK se je skiceval na preceđenčne slučaje, ko so se v drugih krajih Slovenije že brale maše za oba poslance, toda božji namestnik je na vse to trdil svoje, da mora vprašati škofa.

Ni čuda, da nam iz iste župnije poročajo o treh klerikalnih kmetih, ki so na vsa usta odobravali zločin, ako celo oznanjevalec vere in ljubezni vrši svoje sovražstvo preko groba.

Ubila poslanca sta bila katoličana, toda »maša«, t. j. klerikalna mista bila, zato jima ne gre nikaka čast, ki se daje navadno pokojnikom! Ali ni to višek surovosti?

Kako je nastal iz Hrvata komitaš

Fred tednom je »Domoljub«, klerikalno glasilo za pomeunjevanje vernega slovenskega ljudstva, v zagovoru morilca Puniša Račića pisal, da je morilec Črnogorec, po jeziku pa Hrvat Trditve, da je bil morilec Hrvat, je izzvala v javnosti, zlasti v hrvaških krogih, ne samo precej pomilovanja nad klerikalnimi pristaši, ki morajo čitati take bedarije, ampak tudi precej ogorčenja nad klerikalno lažnjivostjo. Zdi se, da je gospodo v klerikalni stranki postalo nekoliko zaradi tega sram, pa je zato »Domoljub« objavil v svoji zadnji številki notico, v kateri pravi, da je v prejšnji številki — tiskarski škrt izpremenil »komitaš« v »Hrvata«, kar je nismisel, ki pa so ga seveda žerjavovci krepko izrabili.

Na podlagi tega popravka bi se torej imelo glasi v »Domoljubu«, da je bil morilec Puniša Račić Črnogorec, po jeziku pa — komitaš. »Domoljub« je torej iznašel nov komitaški jezik in komitaško narodnost. Ker pa »Domoljub« ni mogel vzdržati trditve, da je Puniša Račić — Hrvat, pa piše sedaj, da je bil veliki prijatelj opozicije, in celo, da taki može, kot je Račić, ki jim je revolver isto kakor žepni robec, spadajo med hajduke, ne pa v skupščino. Tako bi rad »Domoljub« napravil Punišo Račića vsaj za opozicijskega. Znano pa je, da je klerikalni poslanec Pušenjak dan pred umorom v Narodni skupščini podpisal predlog radikalnega poslance Puniša Račića, v katerem se je zahtevalo, naj se proglasi Stepana Radića za norca in izključi iz parlamenta, da bi ne prišlo — do nezaželenih dogodkov ne glede na posledice, ki utegnejo nastati. Ali klerikalni poslanec Pušenjak tedaj ni vedel, da je Račić mož, ki spada med hajduke in ne v Narodno skupščino?

„Kolesarska“ sezona

Ljubljana, 5. julija.

Poletje je pač sezona kolesarjev in kakor trdijo zagrebški listi je kolesarstvo pri nas domala tako razvito kakor v Amsterdamu, kjer je na ulicah tak kolesarski promet, kakor v Newyorku avtomobilski. V Sloveniji se je kolesarstvo res zelo razvilo in ker imamo v primeri z drugimi kraji najboljše ceste, je pri nas tudi največ kolesarjev.

Pa tudi največ kolesarskih tatov imamo v Sloveniji. Saj ne mine dan da ne ne bi bile na policiji prijavljene številne tatvine koles. Tatvine se pa ne dogajajo samo v Ljubljani, marveč širom Slovenije in policijska direkcija prejema dan za dnem številne ovadbe iz raznih krajev ljubljanske in mariborske oblasti o kolesarskih tatvinah. Kako poslujejo tatovi, je razvidno iz številnih kolesarskih tatvin, ki so bile izvršene zadnje dni v Ljubljani in v Celju.

V Ljubljani so bile včeraj izvršene kar tri tatvine koles. Zdi se pa, na niso kradli koles domači tatovi, marveč okoličanski. Včera je bil namreč v Ljubljani živinski sejem in to priliko so tatovi spretno izkoristili. Na sejmu sta bili dopoldne skoraj istočasno odpeljani dve kolesi in sicer eno mesarju Francu Anžiču iz Hradeckega vasi, drugo mesarskemu pomočniku Avgustu Rodetu. Anžičevo kolo je bilo znamke »Styria« in vredno 800 Din; toliko je vredno tudi Rodetovo kolo. Prva tatvina je bila izvršena okoli 11. druga pol ure kasneje. Obe kolesi je tat odpeljal iz mestne klavnice. Zanimivo je, da je bilo Rodetu tudi lani skoraj ob istem času odpeljano kolo iz klavnice, vendar se je takrat policiji posrečilo, da je tat prijel. Kolesa Rode seveda ni videl več. Iz veže številka 28. Na Starem trgu je včeraj neki izmovoč odpeljal kolo zasebnemu uradniku Ludviku Deklevi. Kolo je bilo znamke »Perra« in vredno 2000 Din. Bilo je zelo nizko in svetlo — silvo pleskano.

Celje je sicer majhno mesto, vendar so bila tudi tam tekom štirih dni odpeljana štiri kolesa. Tako je bilo 20. junija odpeljano kolo Alojziju Zelenku iz Celja. Kolo je bilo znamke »Waffenrad« in vredno 1000 Din. — Istega dne je sedel neki zvončič na kolo Josipa Kvedra iz Celja in mu ga odpeljal. Kolo je bilo znamke »Puch« št. 146.288 in vredno 2000 Din. — Dne 21. junija je bilo ukradenko kolo natakarku Rudolfu Jurčiču. Bilo je znamke »Styria« in vredno 2000 Din. Istega dne je bilo odpeljano kolo tudi Ivanu Laporniku iz Celja. Kolo je bilo znamke »Dinlopp« in vredno 1000 Din.

Saari

— Službeno iz LHP. Danes ob 20. je seja upravnega odbora v posebni sobi kavarne »Evropa«.

— Gostovanje SSK Maribora v Zagrebu. Mariborski prvak SSK Maribor igra prvič od svojega obstoja v Zagrebu, in sicer nastopi proti tamošnjim Železničarjem. Upamo, da bo Maribor častno zastopal naš sport na vročih zagrebških tleh.

— Otvoritev novega igrišča v Mariboru. V nedeljo otvorili glavni mariborski klub Železničarji v Mariboru svoje lastno igrišče. Povodom slavnostne otvoritve igra v Mariboru bivši graški prvak Sturm.

Kot v pravljici Tisoč in ena noč

se sliši. V enem dnevu, čez noč morete doseči bogastvo. Usoda je v vaših rokah. Vredno je, da poizkusite svojo srečo. Kupite si še danes srečko državne razredne loterije pri

Zadružni hranilnici r. z. z o. z. Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 19.

Dnevne vesti.

— **Odlikovani zdravniki.** Kralj je podpisal ukaz, s katerim so odlikovani z redom Sv. Save II. stopnje: znani kirurg dr. Edo Štajmer, z redom Beleške orla V. stopnje upravnik državne bolnice in šole za babice v Ljubljani dr. Alojzij Zalokar, upravnik državne bolnice v Mariboru dr. Janko Drnovšek in vršilec dolžnosti upravnik higijskega zavoda v Ljubljani dr. Ivo Piric; z redom Sv. Save IV. stopnje upravnik bolnice v Ljubljani dr. Franjo Dolšak, vpokojeni primarij splošne bolnice v Ljubljani dr. Vinko Gregorič in očesni zdravnik dr. Leopold Ješe; z redom Sv. Save V. stopnje sreski sanitetni referent v Ljubljani dr. Živko Lapajne.

— **Bolgarska mladina na počitnicah v Jugoslaviji.** V Sofijo je prišel te dni zastopnik jugoslovenskega Narodnega odbora za podpiranje žrtve potresa v Bolgariji Kosta Manojlovič, ki je povabil bolgarsko mladino iz razrednih krajev na počitnice v Jugoslavijo. Roditelji, ki ne morejo nuditi svoji deci niti najpotrebnejšega, ker jim je potres uničil vse imetje, so se z veseljem odzvali temu vabilu in pošljejo v Jugoslavijo svojo decu, da se v naših letoviščih vsaj za silo okrepča. V Jugoslavijo prispel več članov bolgarske mladinskega Rdečega križa in bolgarskih skavtov. Nekaj bolgarskih skavtov bo na počitnicah tudi v Ljubljani.

— **Razpisana sodna služba.** V jetnišnici deželnega sodišča v Ljubljani se odda mesto jetniškega upravitelja. Prošnje je treba vložiti najkasneje do 31. t. m.

— **Sprejem gojencev v zrakoplovno podčastniško šolo.** V zrakoplovno podčastniško šolo v Petrovaradinu bo sprejetih letos 100 mladeničev iz civilnega prebivalstva in iz vojske. Prijave kandidatov je treba poslati komandantu zrakoplovnih strokovnih šol v Petrovaradinu najkasneje do 1. septembra. Podrobnosti natečaja so razvidne iz Uradnega lista št. 63 z dne 4. t. m.

— **Razid društva.** Učiteljsko društvo »Edinstvo« za novomeški srez je na občnem zboru dne 23. junija likvidiralo.

— **Sprejem gojencev v šolo za sestre.** Državni zavod za zdravstveno zaščito mater in dece v Ljubljani razpisuje natečaj za sprejem gojencev v šolo za sestre. Pouk se prične 1. oktobra in traja dve leti. Prošnje je treba poslati državnemu zavodu za zdravstveno zaščito mater in dece v Ljubljani do 15. septembra. Podrobnosti natečaja so razvidne iz Uradnega lista št. 63 z dne 4. t. m.

— **Kmetijska anketa na poljedelskem ministrstvu.** Poljedelski minister je nameralen sklicati za 11. in 12. t. m. anketo kmetijskih strokovnjakov, na katero so bili povabljeni strokovnjaki iz Srbije in prečasnih krajev. Zagrebški kmetijski strokovnjaki so pa obvestili ministra, da se glede na krvoprelitje v Narodni skupščini in razpoloženje med ljudstvom ne morejo udeležiti.

— **Iz poštne službe.** Premeščena sta od pošte Maribor I. k pošti Maribor II. Ivan Plauštein, od pošte Apače k pošti Pragersko pa Ljuba Živko.

— **Kongres ferijalnega saveza.** Letošnji kongres ferijalnega saveza se bo vršil 19. in 20. avgusta v Zemunu.

— **Narodne svečanosti Čehov v Jugoslaviji.** Kakor vsako leto, tako priredijo v Jugoslaviji bivači Čehoslovaki tudi letos velike narodne svečanosti, ki se bodo vršile v Petrovcu 4., 5. in 6. avgusta in bodo tem impozantnejše, ker proušave Čehoslovaki ob enem 10letnico Čehoslovaške in Jugoslavije. Svečanosti bodo združene s kongresom, na katerem bodo Čehoslovaki razpravljali o svojem gospodarskem, kulturnem in socialnem položaju.

— **Iz »Uradnega lista«.** »Uradni list« št. 63 z dne 4. julija objavlja uredbu o mornariški strojni šoli.

— **Nalezljive bolezni v ljubljanski oblasti.** V ljubljanski oblasti je bilo od 15. do 21. junija 6 slučajev tifuznih bolezni, 55 škrlatinke, 148 ošpic, 4 davičev, 7 šena, 1 nalezljivega vnetja možganov, 1 krčevite odrevlenosti, 1 vrančnega prisada in 1 vnetja lrbničnega mozga.

— **Živalske kužne bolezni v ljubljanski marib. oblasti.** V ljub. oblasti je bilo od 18.—24. jun. 55 slučajev svinl. kuge, 3 garij, 1 pasje stekline, 1 svinjske rdečice in 1 čebeln. kuge; v mariborski oblasti je bilo 25. junija 14 slučajev svinjske kuge, 4 vrančnega prisada, 12 svinjske udečice in 1 smrkvosti.

— **Jubilej slovenske izseljeniške organizacije.** Letos proušavi »Slovenska svobodnodelna podpora zveza« v Chicagu 20letnico svojega obstoja. Ustanovljena je bila leta 1908. kot samostojno podporno društvo, ki se je kmalu tako razvilo, da je imelo 25 podružnic. Koncem lanskega leta je štela ta podpora organizacija naših izseljencev že 208 odsekov, 6998 odraslih članov in 3227 članov pomladka. Njeno premoženje je znašalo lani 452.530 dolarjev za zavarovanje starejših in 26.224 dolarjev za zavarovanje mlajših članov.

— **Učiteljska ferijalna kolonija na Bolu na Braču (Dalmacija).** Odhod: V nedeljo 8. julija Ljubljana gl. kol. ob 13.18 do Karlovca (osebni vlak) — iz Zagreba ob 20.25 (brzovlak) — iz Karlovca ob 21.21 — prihod v Split 9. julija ob 7.45 — ob 14. uri

s parobrodom na Bol — prihod na Bol okrog 18. ure. Stajerci naj potujejo preko Zagreba — skupno potovanje s srbskimi in hrvaškimi kolegi od Karlovca. Vsak vzame s seboj 2 ruhi in blazino. Ne pozabite glasbenih instrumentov. — Do veselice svidenja! — **Slavko Mrovič**, šef učit. ferijalne kolonije.

— **Avtomobilistom.** Županstvo Bled opozarja vse avtomobiliste in motocikliste, da smejo mimo kraljevega dvora Suvober in sicer že od hotela Petran do dvorne kuhinje voziti počasi in previdno ter z zaprtim izpuhom. Največja dovoljena brzina je 15 km. Prestopki se bodo najstrožje kaznovali.

— **25letnica mature** proslavimo 10. in 11. t. m. abiturienti kranjske gimnazije iz leta 1903. Zbirati se začnemo 10. jul. ob 4. popoldne v hotelu »Stara pošta« v Kranju. Ob 8. zvečer skupna večerja. Drugi dan izlet na Sv. Jošt ali kam drugam. Ako morda kakemu tovarišu pomotoma nismo poslali vabila, naj oprusti in naj se proslave zanesljivo udeleži. — Pripravljalni odbor.

— **Loterija Jadranske Straže.** 20. junija se je pričela prodaja srečk II. kola loterije Jadranske Straže, čije žrebanje bo neprekidno 7. in 8. septembra. Istega dne so začeli tudi izplačevati dobitke v znesku 400.000 Din, ki so bili izžrebani 1. maja. Glavni dobitek in sicer avto znamke »Opel«, je dobil privatni uradnik iz Zagreba Gjuro Sentič. Letovišče Jadranske Straže v Martinšćici je že sprejelo več sto srednješolcev iz cele države, med katerimi jih je 50, ki imajo na podlagi izžrebanih srečk brezplačno stanovanje in hrano.

— **Vreme.** Včeraj proti večeru se je nebo nekoliko pooblačilo in zvečer smo dobili dež, ki je pa komaj dobro zmolił prah. Čez noč se je zjasnilo in danes je pritisnila zopet vročina. Že ob 8. zjutraj je kazal toplomer 21 stopinj. Barometer je nekoliko poskočil in je kazal danes zjutraj 765 mm. Trajnega poslabšanja vremena se zaenkrat še ni bati, pač pa niso izključene lokalne nevihte in dež, ki bi bil že zelo potreben. Včeraj je bilo jasno po vsej državi. Najvišjo temperaturo so imeli v Beogradu in sicer 35 stopinj. V Splitu je bilo 34, v Zagrebu in Skoplju 33, v Ljubljani 30,7, v Mariboru in Sarajevu 30, v Dubrovniku 27 stopinj.

— **Tovariši iz vojnih let, pomnite!** 12. avgusta, to je drugo nedeljo tega meseca, letos, na naš glavni sestanek na Brezju Dobro pomnite ta dan, držite strumno disciplino in pridite vsi, prav vsi! Polovična vožnja pod daniimi pogoji. — Glavni odbor Z. S. V.

Iz Ljubljane

— **Iz Velik naval na ljubljansko bolnico.** V ljubljansko bolnico je zadnje čase izredno velik naval in so vse postelje zasedene. V bolnici je zdaj 650 bolnikov. Prenapoljen je zlasti oddelek za usesne bolezni, ker prihajajo v Ljubljano bolniki iz vseh krajev Slovenije, zlasti iz Stajerske, ker v Mariboru in Celju ni specializiranih za usesne in očesne bolezni. Dolžnost oblastne skupščine bi bila, da poskrbi, da dobita i Celje i Maribor specialiste za usesne in očesne bolezni, da se v bodoče ne bodo dogajali primeri, da vozijo bolnike iz najbolj oddaljenih krajev Slovenije in celo Prekmurja v Ljubljano. — En tak primer se je pripetil baš danes. V bolnico so pripeljali mizarskega vajenca Ivana Jagra iz Sent Lovrenca na Dravskem polju. Fant se je pri delu sunil z dletom pod levo oko. Poškodba ni nevarna, kljub temu je pa moral valenec v bolnico.

— **Iz Mesečni živilski sejem v Ljubljani.** Na včerajšnji živilski sejem v Ljubljani je bilo prignanih 285 konj, 70 volov, 70 krav, 24 telci in 338 prašičev. Prodanih je bilo 32 konj, 58 volov, 35 krav in 16 telci in 290 prašičev. Cene so bile sledeče: Volov prve vrste na seimu ni bilo. Voli II. vrste so se prodajali od Din 8.50 do 9.50, III vrste od 7.50 do 8. Cena telcev je bila od 14 do 15 Din za kg žive vage, dočim so se krave prodajale od 5 do 7 in krave-klobasariče od 3 do 4.50 za kg žive vage.

— **Iz Rumunski avtomobilisti v Ljubljani.** Sinoči sta prispela v Ljubljano dva rumunjska avtomobila, v katerih se vozil več izletnikov, ki so na turneji po Evropi. Turneja gre iz Bukarešte preko Zagreba, Rim, Berna, Pariza, Berlina, Prage, Dunaja in Budimpešte nazaj v Bukarešto.

— **Iz Publicisti Hütter v Ljubljani.** V Ljubljano prispe te dni znani nemški publicist Helmut Hütter, izdajatelj slovite revije »Das Blaue Buch«, ki predvsem obravnava kulturna in narodno — gospodarska vprašanja povojne dobe. Hütter je prišel včeraj v Maribor, danes pa se mudi v Celju, odkoder odpotuje v Ljubljano.

— **Iz Rožnodolska proslava 30letnice** postanka naselbine s staroslavim sejmom se vrši v največjem obsegu v nedeljo 8. julija 1928 po celi vasi. Ob pol 11. koncert rožnodolskega moškega pevskega zbora z bogatim sporedom na velikem senčnem vrtu restavracije Gustava Ravniharja.

— **Iz Zborni ateleje - dentist F. PALOVEC,** Kongresni trg 14, zopet redno ordinira.

— **Iz Moška in ženska Ciril - Metodova podružnica v Šiški** sta nabrali mnogo veselice v proslavo praznika sv. Cirila in Metoda. Znesek Din 1295.50. Hvala! 536n

— **Iz Ljudski kino (Matica)** predvaja v spomin druge obletnice smrti prvaka ljubavnika zadnji vefilm Rudolfa Valentina »Črni orel«. Glavne vloge so v rokah Rudolfa Valentina in dražestne Vilme Banky. Priporočamo publiki najtopleje, da si ogleda ta prekrasni spored.

— **Iz Popravek.** Pred nekaj dnevi smo poročali, da je v Rožni dolini v samomornem namenu prerezal žile na roki ključavničarski pomočnik Luka S. Vest v toliko ne odgovarja resnici, ker je Luka doma med prepirom v jezi udaril z roko po šipi in se pri tem vrezal. Toliko, da prizadetu ne delamo krivice.

— **Iz Stanje Pevčeve in Novaka nesprenmenjeno.** Iz bolnice nam javljajo, da je stanje Marije Pevčeve, katero je obstrlel njen mož, in mladeniča Novaka, ki se je ustrelil v baraki v Kotnikovi ulici, še vedno nesprenmenjeno. Oba sta operacija dobro prestala in je upanje, da okrevata.

— **Iz Pod voz je padeł.** V ljubljansko bolnico so pripeljali težko poškodovanega posestnikovega sina Jožeta Galiča. Padel je pod voz sene, pri čemur si je zlomil desno nogo.

Iz Celja

— **c Nenadna smrt.** V cinkarni je pri delu zadela kap 25letnega delavca Alojzija Vončina. Bil je takoj mrtev.

— **c Ciril - Metodove kresove** so letos žgali na več krajih v celjski okolici. Bil je kres na Starem gradu, na Ormadi, na Jožefovem hribu, pa tudi od drugod je bilo videti več kresov.

— **c Kolo jugoslovenskih sester v Celju** je v ponedeljek 2. t. m. poslalo prvo partijo otrok na morje in sicer v Bakarac pri Kraljeviici Druga partija odide na morje 23. julija.

— **c Statistika umrlih.** V mesecu juniju je umrlo v Celju 21 oseb in sicer: 3 v mestu, 17 v javni in 1 v vojaški bolnici.

Ali že imate Album slovenskih književnikov? — Naročite ga pri Tiskovni družgi v Ljubljani

Sokol

Otvoritev Sokolskega doma v Cerknici

Otvoritev Sokolskega doma v Cerknici. Preteklo nedeljo je bil za sokolsko Cerknico pomemben praznik. Tamkajšnje Sokolsko društvo je otvorilo na svečan način svoj Sokolski dom, ki more služiti po svoji okusni in praktični ureditvi ter solidni izdelavi kot vzor podeželskih sokolskih domov. Krasna telovadnica ima tudi lep gledališki oder. Pred otvoritvijo doma se je vršila po Cerknici, ki je bila okrašena z zastavami, lepa povorka Sokolov. Sokolice in sokolskega naraščaja, ki so jih domačini živahno pozdravljali. Povorki je sledila ob 5. popoldne otvoritev Sokolskega doma. Prvi je govoril predsednik gradbenega odseka, agilični brat Žumer, ki je po lepem sokolskem govoru izročil ključ društvenemu starosti bratu J. Baričeviću. Ta se je zahvalil bratu Žumru, članom gradbenega odseka, društvu in članstvu in vsem dobrotnikom, ki so žrtvovali svoj prosti čas in denar, da je prišlo društvo do tako lepe svoje strelhe; govoril je nadalje zbranim sokolskim četam in številnemu občinstvu o pomenu in važnosti Sokolskega doma, v katerem naj se vzgajajo trdni, neomahljivi sokolski značaji. Za bratom Baričevićem je v sijnem govoru pozdravil novi Sokolski dom v imenu ljubljanske župe in starešinstva JSS brat Nande M. arol, starosta župe Ljubljana.

Po otvoritvi doma se je vršila na prostoru pred domom javna telovadba vseh društvenih oddelkov, ki so nastopili s prostimi vajami, na orođu in z igrami. Vse telovadne točke so izpadle jako dobro in je cerkniško sokolsko društvo s tem dokazalo, da gre v svojem delu po pravi sokolski poti. Po telovadbi se je razvila lepa veselica. Pri prirreditvi so bila zastopana vsa notranjska sokolska društva in več društev z dolenske strani. — Cerkniškemu Sokolu bratsko čestitamo k otvoritvi doma in mu želimo v bodoče lepih sokolskih uspehov. Zdravo!

— **Izbirna telovadna tekma za Olimpijado v Amsterdamu.** V soboto, 7. julija in v nedeljo 8. julija se bo na letnem telovadisku Ljubljanskega Sokola v Tivoliju vršila izbirna tekma za vrsto jugoslovenskega Sokolstva pri telovadnih tekmah v Amsterdamu. V soboto se prične tekma ob 17. popoldne in bo obsegala kroge, konja in predpisani skok; v nedeljo pa ob 9. popoldne in bo obsegala drog, bradijo, poljubni skok in prvi del prostih vaj. Tekma v prostih vajah bo v telovadnici v Narodnem domu. Tekmuje 14 telovadcev. Vstopnina vsakokrat po Din 15.

— **Sokol — mecen.** Inženjer brat Josip Holuh, član praškega Sokola, ki je umrl meseca maja, je zapustil vse svoje premoženje, 450.000 Kč, v narodne namene. Polovico te vsote je zapustil sokolskemu društvu Praha I. z besedami: »za vse lepo, kar mi je dala sokolska misel, drugo polovico pa »Severno« češkemu narodnemu društvu«.

— **Novo sokolsko društvo** je bilo ustanovljeno v Lubinu v župi Mostar.

— **35letnica »Sokola« v Berlinu.** Sokolsko društvo v Berlinu je proslavilo v mesecu juniju 35letnico svojega obstoja. Proslavi je prisostvovala oboje češkoslovaškega poslanstva in konzulata v Berlinu, berlinska češkoslovaška kolonija in številni gosti. Pozdravni brzojavi so bili od poslani prezidentu češkoslovaške republike Masaryku in starešinstvu ČOS.

Tragična smrt belgijskega bankirja

Smrti padec iz potniškega letala v morje. — Usodna znota.

Iz Pariza poročajo: Na včerajšnjem poletu potniškega letala, ki vzdržuje promet na progi London-Bruselj, se je pripetila nenavadna nesreča, katere žrtev je postal znani belgijski bankir Löwenstein, ki je igral svoječasno veliko vloži pri stabilizaciji belgijske valute. Löwenstein se je mudil v Londonu in bi se bil moral radi nujnih poslov vrniti v Bruselj. Zato je odletel s prvim letalom iz Londona v Belgijo.

Ko se je letalo že bližalo belgijski obali, so pogrešali Löwensteina. — Löwenstein je imel prvo mesto v kabini. Z njim je potovalo še šest drugih potnikov. Neopaženo je Löwenstein šel iz kabine na hodnik, da bi opravil svojo potrebo. Ker ga dolgo ni bilo nazaj, so ga začeli iskati; Löwenstein pa je brez sledu izginil. Pregledali so vse prostore v letalu, a nikjer o njem ni bilo duha ne sluha. Šele pri točnejšem pregledu so ugotovili, da je Löwenstein zamajal vrata in je odprl namesto vrata toaletnega prostora, vrata, ki vodijo iz letala na prosto. Prepozno je spoznal svojo zmoto, zgubil je ravnotežje ter strmoglavil v globočino. Ker so nesrečo opazili prepozno, ne morejo niti ugotoviti, na katerem kraju je Löwenstein padel v morje. Ker je letel avion v precejšnji višini, mislijo, da je bil Löwenstein že mrtev, predno je padel v morje. Čim je letalo doseglo kopno in pristalo, so o nesreči takoj obvestili vse pomorske oblasti in parnike, ki vozijo po isti progi, da iščejo truplo na tako zagoneten način izginulega Löwensteina. Doslaj pa o bankirju ni še nobenega sledu.

Löwenstein, ki je bil v inozemskih bančnih krogih kot eden najbogatejših bankirjev splošno znan, je postal torej žrtev usodne znote. V zračnih višavah se je namenil na stranišče, ki ga mora imeti seveda vsako večje potniško letalo, pa je zgrešil smer in odprl napadna vrata. Morda se mu je preveč mudilo na stran ali pa je dobil od strahu krče v trebuhu. — Letalstvo beleži še mnogo nesreč, toda tako originalne še ne. Löwensteinova tragedija je pretresljiva, obenem pa komična. Pasti iz drugega aeroplana naravnost v morje ni posebno prijetno, a na drugi strani se sliši čudno, da je krenil mož namesto na stranišče skozi druga vrata v smrt.

Nemci o Nobilovi pustolovščini

Vsi nemški in avstrijski listi se zgražajo nad Nobilovim šarlatanstvom in obsojajo fašistovsko nadutost, ki je zahtevala tako težke žrtve

Nobilova pustolovščina, ki je tako klavarno zaključila in zahtevala po dosedanjih vseh 14 človeških žrtveh, med njimi baje tudi polarnega junaka Amundsen, je seveda naletela na splošen odpor po vsem svetu. Gospod general pri listih ni baš dobro zapisan in napada ga časopisje vsega sveta, seveda z izjemo italijanskega, ki raje molči. Kakšno mneje imajo o Nobilu na severu in kako so ogorčeni Norvežani in Švedi, čijih nacionalni heroji je Amundsen, smo že poročali. Zanimivo je, kaj sodijo o pustolovščini črnosrajnega generala nemški listi.

Nemški listi že pred poletom o Nobilovem načrtu niso bili baš najboljše mnenja in prorokovali so mu katastrofo. Sedaj, ko je Nobilova ekspedicija doživela katastrofo in popoln moralni fiasco, je tudi v Nemčiji završalo in vsi listi priobčujejo članke, v katerih se zgražajo nad Nobilom in fašistično Italijo. Skrahiranega generala si je pošteno privoščili tudi dunajski tisk. Tako čitamo v dunajski »Die Stunde« prav drastičen članek o Nobilovi pustolovščini. Pod naslovom »Schlechte Presse« piše avtor med drugim:

Gospod general doživlja sedaj to, kar se naziva »slabo mnenje«. Zmerja jo ga od vseh strani. S severa, z zapada, z vzhoda in celo z juga. Glavni očiitek, ki zveni iz vrst, je ta, da je bila pravzaprav njegova prokleta dolžnost, da bi obležal v polarnih krajih mrtev. Po takih pustolovščinah sprchajati se po Rimu in Milanu je brezobzirnost, kajti ves civilizirani svet je pričakoval, da bo Nobile svojo junaštvo dokazal z dejanji. Sedaj je namreč dognano, da je bila vest, da si je general zlomil nogo, navadna bajka, izmišljena zato, da se postavi generala v pozjo junaka, da se lahko vrne v svoje staro življenje ovenčan s slavo. Za rešenega junaka je pač treba nekaj storiti in skrbeti za sloves njegove zgodovine, če je bil že sam tako nepreviden, da si je z nezadostnimi pripravi in nesposobnostjo pokvaril karijero...

Še vedno ni jasno, zakaj je bil rešen baš Nobile in čemu je moralo njegovo moštvo ostati v ledeni pustinji. Toda rešili so ga. Weekendizlet na severni tečaj se je ponesrečil. Eksperiment je zahteval mnogo žrtve in ne ve se, dali li med njimi tudi Amundsen, mož, čigar ime izgovarja vse svet s spoštovanjem in občudovanjem. Poletel je, da reši Nobila, uniformiranega generala, čigar podvig se mu je zdel z početka zelo dvomljiv. Sel je, da reši moža, ki ga je omaloval in ki ga ni smatral za resnega raziskovalca. Val ogorčenja veje s severa, iz domovine polarnih raziskovalcev. Slavi Italije Nobile ni koristil, njegovo diletantstvo ni moglo blamirati resnega polarnega raziskovanja, toda takim blufom kot je bil Nobilov, je enkrat za vselej odklenalo.

Nobila je pri njegovem podvigu najbrž navedajala misel, da se taka stvar opravi kar reprezentativnim potom. — Dvigne se med vzkliki »hura«, med istimi vzkliki se doseže severni tečaj in tam zasadi italijansko zastavo. Že ko je plul general nad Avstrijo in Nemčijo, se je zdel njegova vožnja kakor parada. Nobilova sijajna uniforma se je pojavila pri vsaki priliki, pri vohodu v gondolo, na gondoli, pred zrakoplovom, v zrakoplovu — povsod se je dal Nobile fotografirati. Fotografirali so ga v vseh pozicijah, pri vsaki priložnosti in seveda je imel pri sebi tudi psička »Titina«, ki naj bi ga varoval nesreče.

Nobile zasluži obsodbo kakor igralec, ki je prevzel vlogo, katere nikdar ni zmogel, kakor državnik, čigar samozvestni optimizem je povzročil nesrečo. Zdi se, da njegov povratek ne bo tako pompoz, kakor je bil odhod. — Krog mrličev, ki obdajajo njegovo življenje, je prevelik. Če bi sam ostal na večnem ledu, bi vsakekar doigral vlogo čudnega junaka do konca. Doživel bi vsaj eno, kar krona pogumneža: junaško smrt. Tako pa nima drugega, nego zvito nogo in slabo mnenje...

Širokopotezna gradbena akcija v Franciji

Ze včeraj smo katko poročali, da se pripravljva v Franciji širokopotezna gradbena akcija, ki bo temeljito odpravila stanovanjsko krizo. Francoski parlament mora se pred potničnicami omogočiti vladi drugo veliko akcijo na socialnem polju, ki je namenjena izključno odpravi stanovanjske krize. Prihodnji ponedeljek predložijo ministri javnih del in narodnega zdravja Loucheur parlamentu osnutek zakona o zidanju cenenih stanovanj in enodružinskih hiš. Zakon bo enedvorno sprejet in s tem bo stanovanjska kriza v Franciji definitivno odpravljena. Osnutek predvideva zgraditev 200.000 cenenih stanovanj in gradbeni načrt je proračunan na pet let.

Minister računa, da bo stala vsaka stanovanjska hiša povprečno 35.000 frankov. To pomeni, da bo treba vsako leto izdati 1.400.000.000 ali 7 milijard v petih letih. Država je pripravljena dati vsako leto 150 milijonov frankov podpore. V proračunu za l. 1928 je bilo določenih v ta namen 48.200.000 frankov. Doslaj je dajala država podpore raznim stavbnim družbam in privatnikom, ki so zidali stanovanjske hiše. V bodoče bo razpolagalo s državno subvencijo ministrstvo javnih del odnošno narodnega zdravja.

Depozitna blagajna bo dala državi v prihodnjem letu na razpolago 700 milijonov. 100 milijonov bodo prispevale organizacije odnošno poedinci, 450 milijonov bi pa dale občine in okrali v obliki posojila. Absolutno pravico do državne podpore za zidanje stanovanjskih hiš bodo imeli vsi invalidi. Čijih invalidnost znaša najmanj 6% in vsaka rodbina, ki ima najmanj tri otroke iz-

pod 16 let. Čim več ima rodbina otrok odnošno čim manj je kdo sposoben za delo, tem večje državno podporo dobi. Država bo krila del stroškov za zidanje stanovanjskih hiš tudi z nemškimi reparacijami v blagu.

Sedemletna deklica skočila v vodo

V Vratislavi na Nemškem so zabeležili te dni v analih tamonje kronike edinstven primer, da si je končala življenje neka 7letna deklica. Gre za učenko Geiko Winkelmann, ki je skočila v kanal reke Oder in utonila. Otrok je bil skoraj popolnoma zapušen in prepuščen tujim ljudem na milost in nemilost. Njen oče se zanjo ni dosti brigal in če je dekletce, ki se je zelo rado potepalo in klatilo po mestu, le prignat domov, potem Erike drugi dan običajno ni videl več. V šolo je deklica hodila neredno in je bila zato opetovano opominjana. Včasih je Erika po več dni blodila brez cilja po mestu, in policija jo je često prišla in izročila očetu.

V soboto je deklica zopet zamudila šolo. Našel jo je stražnik in jo odvedel na strožnico. Tam je deklica izjavila, da si bo končala življenje. Nato je prišel njen oče in jo vzel domov. V nedeljo pa je Erika zopet pobegnila in kasneje so jo potegnili iz vode.

Največji električni parnik

Pred kratkim je bila spuščena v morje brzoplovka »Kalifornija«, last Zdrženih držav Severne Amerike. Vozila bo na progi Pacifik - Panama, med Newyorkom, Panamo in Kalifornijo. Ima 22.000 ton, dolga je 661 čevljev, široka 80. Največja brzina okoli 20 milj na uro. Vsa kuha se vrši na elektriko.

Edgar Wallace:

TRJE PRAVIČNIKI

ROMAN.

Deklica je vstala; kolena so se ji čudno tresla; vendar se je trudoma privlekla do okna, odprla oknice na steklo in pogledala dol na bujno cvetočo pestrobavno grede. Mirabela je trenutek postala in je pohlepno vdihavala čudoviti duh cvetlic; nato se je z vzdihom obrnila k Almi.

«Ne, vem, kaj vse se je zgodilo in zakaj; toda, Alma, ne morem ti povedati, kako sem vesela, da sem zopet tu. Ta strašni človek!... Zajtrkovala sva v Ritz-Carltonu, Nikdar več ne maram videti kakega restorana ali plesišča ali Chester-Square ali česa drugega... Najlepše je to na našem lepem Heath-Farmu!»

Vzela je čašo čaja, ki ga ji je Alma ponudila, jo naglo izpila in jo z vzdihom odložila.

«To je bilo lepo! Da, če je bil res Gonsalez!...»

«Ne vem, kako se moreš ograbiti za moža, ki ima na vesti toliko umorov.»

«Ne bodi neumna, Alma! se je porogala deklica. »Pravičniki« so prav tako malo morilci kakor sodnik in porotniki.»

Soba se je še vedno vrtela okoli nje in le z največjim naporom svoje volje se je toliko osvestila, da se je dvojna Alma ki je stala pred njo, zgostila v eno samo.

«Spodaj je neki gospod, ki čaka že od dvanajstih.»

Bilo je pol dveh.

«V četrte ure bom doli,» je odgovorila. «Kdo je ta gospod?»

«Ne poznam ga, videla sem pa, da je gentleman,» je bil nezadovoljiv odgovor. «Nista ga hotela pustiti noter.»

«Kdo ni hotel?»

«Gospoda, ki sta te včeraj pripeljala domov.»

Mirabela se je strmé ozrla vanjo.

«Misliš, da stražita hišo?»

«Tako se mi zdi, da,» je grenko odgovorila Alma. «Zakaj se mešata v naše zadeve, ne vem. Naposled sta me vendarle dovolila vstop. Ime mu je Mr. Johnson Lee.»

Deklica je zamišljena nabrala obrvi.

«Tega imena še nisem čula.»

Alma je stopila k oknu.

«Spodaj je njegov avto,» je pokazala z roko.

Komaj da ga je videla, zakaj stal je na kraju ceste onstran zelenikove seči: bil je Rolls-Royce z dolgo karoserijo, ki je bila vsa bela od prahu. Šofer je govoril z nekim tujcem in iz okolnosti, da je le-ta pušil pipo, je presodila, da je on eden obeh stražarjev.

Naglo se je okopala in s pomočjo usmiljenke oblekla ter je opotekaje se stekla po stopnicah dol. Alma je čakala v veži.

«Govoriti hoče s teboj na samem,» je šepnila patetično. «Ne vem sicer, ali bi ti smela dovoliti, toda zdi se mi, da tu nekaj ni v redu. Ti možje, ki vohunijo okrog hiše, so mi strahovito šli na živce.»

Mirabela se je tiho zasmejala, ko je odprla vrata in vstopila. Ob nastalem

šumu je vstal mož, ki je bil sedel na nizkem divanu v okenskem vzdiku. Bil je visoke, upognjene postave in njegov temni obraz je bil ves preprežen z gubami. V oči mu ni mogla videti, ker so jih zakrivala temnozeleno očala, ki so se namerila nanjo.

«Mis Mirabela Leicesterova?» je vprašal z globokim melodičnim glasom dobro vzgojenega moža.

Ponudil ji je roko.

«Ali bi ne hoteli sedeti?» je vprašala, ko je videla, da je štal, med tem ko je ona že sedla.

«Hvala.» Previdno je sel in si postavil dežnik, ki ga je bil princel s seboj v sobo, med kolena.

«Bojim se, Mis Leicesterova, da vas ne motim. Ali ste morda slučajno že kaj čuli o nekem Mr. Barbertonu?»

Zamišljena se je zagledala.

«Barberton? Ime mi je nekam znano.»

«Včeraj je bil na bregu Temze ubit.»

Spomnila se je.

«Oni, ki ga je pičila kača?» je vprašala prestrašena.

Posetnik je pokimal.

«Zame je bil to hud udarec, zakaj bil sem dolga leta z njim prijatelj in sem bil z njim dogovorjen, da ga posetim v hotelu, ko ga je dohitela smrt.»

Potem je tujec obrnil pogovor drugam.

«Vaš oče je bil učenjak, Mis Leicesterova?»

Pritrdila je.

«Da, astronom, specialist za mere.»

«Točno. Mislim sem si, da je bil gentleman. Ni še dolgo tega, kar sem si dal prečitati njegovo knjigo. Živel je več let v Afriki?»

«Da,» je odgovorila pokojno. «Tam je tudi umrl, v Angli je tri leta študiral meteore. Znano vam bo, da pače tam zelo mnogo utrinkov. Oče je menil da so temu vzrok visoka železna gorovja, ki privlačujejo meteore. Zato si je dal napraviti majhen observatorij.»

«Ustne so ji za trenutek zadržale. O priliki neke vstaje so ga ubili.»

«Ali poznate oni del Angole, kjer je imel observatorij?»

Odkimala je.

«Ne. Še nikdar nisem bila v Afriki. Nemara pa ve kaj teta Alma...»

«Sla je ven in je dobila Almo na hodniku; pogovarjala se je z možem, ki je pušil pipo. Ko je zagledal Mirabelo, se je naglo umaknil.»

«Alma, ali se spominjaš, v katerem koncu Angole je oče imel svoj observatorij?»

Alma ni vedela na pamet, toda imela je vse podatke v eni svojih številnih dragocenih beležnic in je prinesla knjigo z Mr. Leeju.

«Evo, tu boste našli vse,» je rekla in položila na mizo odprto knjigo.

«Ali bi mi hoteli prečitati?» je prosil mehko. In prečitala mu je tri kratke stavke, v katerih je stalo, da se je profesor Leicester naselil v Bishaki.

«Da, tam je bil!» jo je prekinil posetnik. «Bishaka. Ali zanesljivo veste, da vam Mr. Barberton ni pisal?»

«Meni?» se je začudila. «Ne... Za kaj neki?»

Tujec ni odgovoril.

Mednarodna razstava tiska v Kölnu

Organizacija in arhitektura razstave. — Kaj vse se vidi na razstavi. — O čem so pisale novine pred 400 leti.

Nemci se radi pohvalijo, da so najgloblji misleci in najboljši vojaki, toda v obeh superlativih se lahko motijo. Priznati je pa treba, da menda ni na svetu naroda, ki bi prekosil Nemce na polju organizacije. Pred štirimi leti se je razprostrlo na desnem bregu Rene polje okrog golih sten. Zdaj je tu na prostoru, ki meri pol milijona kvadratnih metrov, krasen park, v katerem cveto najlepše rože in kjer vidi oko vse, kar more nuditi vrtnarska umetnost. Tu je nameščena svetovna razstava tiska, ki pravi, da so Nemci v organizaciji tako obsežnih razstav nedosegljivi. Dolgi vlaki z miniaturnimi lokomotivami vozijo posetnike okrog vsega razstavišča in voznja, na kateri se odpirajo vedno novi razgledi na park, krasna poslopja, mogočno Reno in staro mesto za njo, traja skoro štiri ure.

Ze razstavna poslopja so tako zanimiva, da tvorijo poglavje zase. Vsa so zgrajena v najmodernejšem slogu. Mladost arhitekture se v Nemčiji ni bati brezposelnosti. Tudi zelo konservativne trdke se ne boje novih oblik, drznih konstrukcij in neobičajnih barv. Psevdoarhitekturo so Nemci izločili in na razstavi tiska jo najdemo samo v paviljonih nekaterih tujih držav. Nemci tudi v stavbarstvu hitro napredujejo. Na vsakem koraku se vidi volja biti med prvimi, ne zaostajati, marveč pomlajati se s svežo fantazijo novih arhitektov. Svojo umetnost so Nemci večimoma podredili praktičnim ciljem. Najkonservativnejšo arhitekturo ima javni muzej tiska, dasi so tudi v njem zelo okusne dispozicije. Glavna razstavna palača, ki je zgrajena kot sedež bodočih kölnskih velesojmov, je krasno poslopje ogromne obsega, ki mu pa ne manjka gracije. Paviljoni in palače po edinih tvrdki pričajo, kako živahno je v Nemčiji tekmovanje mlade arhitekture.

Muzej tiska na zunan je nudi nič posebnega, pač pa je tembolj zanimiva njegova notranjost. Ogromne dvorane so polne dokumentov o razmerju tiska do žene, do dijaštva, do družbe in socialno-političnih problemov. Tu vidimo zelo poučne razstave pruske in nemške vlade z mnogimi zgodovinskimi dokumenti, dalje razstave nemškega tiska v inozemstvu, sodobne književne umetnosti vse Evrope, razstavo moderne in stare dunajske umetne obrti itd. Vse je prikazano tako nazorno, da vidi posetnik točno sliko razvoja od najstarejših časov do dandanjšnjega dne. Začenja se s pisavo in poročevalstvom prvih eksotičnih kultur, iz katerih preide razstava k klasičnemu srednjemu veku in razvoju zapadno-evropskega tiska. Slede dvorane, v katerih vidimo razvoj moderne poročevalske službe. Tu vidimo, da se je vršila najstarejša poročevalska služba s pomočjo pesmi. Na razstavi je tudi gramofon, ki reproducira, kako so v srednjem veku peli. Sledi posebna dvorana, v kateri vidimo, kako so si v srednjem veku pomagali v poročevalski službi s slizami.

kami. Slednjič pridejo na vrsto pisana poročila, od katerih je samo en korak do tiskanih. Prve novine, ki datirajo iz leta 1493, so poročale o odkritju Amerike. Nato pride na vrsto tehnični razvoj Gutenbergovega svetovnega izuma. Tu so rokopiši iz 14. in 15. stoletja, dekorativni tisk na blago, lesorezi iz 15. stoletja, razni tiskarski pripomočki itd.

Kot nekaka protiutež te nazorne slike razvoja tiska vidimo točno rekonstrukcijo stare papirnice, ki jo je razstavila znana Jandersova papirnica in ki na razstavi obratuje tako, kakor je obratovala v starih časih. Slednja dvorana je posvečena novinarskemu razvoju. Tu vidimo zanimive spomine na prvo novinarsko Argulo Staufferin iz 1523, ki v svojem tisku apelira na plemenstvo, naj ostane zvesto krščanskim čednostim. Razstavljeni so tudi zelo zanimivi začetki malega berlinskega tednika iz l. 1626, iz katerega se je pozneje razvila sedanja »Vossische Zeitung«. V posebnem oddelku vidimo, o čem so pisale novine pred 400 leti. Pisale so o odkritju novih delov sveta, o cesarju in papežu, o vojni s Turki, o kometih, o čudežih in praznovrstu, o vojaku Borghammerju iz Padiene v Italiji, ki je zanosil in 26. maja 1601 rodil zdravo dete, o židovki iz Binzwangna, ki je porodila dva prašička, o hudiču, krvavem dežju, nesrečnem zakonu, skrivnostih samostanov itd. Med drugimi zanimivostmi vidimo tudi prve začetke reklame in plakatov. Razstavljen je plakat nekega cirkuškega podjetja, ki se glasi:

Ta slon zna 36 zelo zanimivih atrakcij. Rojen je bil l. 1630 na otoku Ceylon in prepeljal so ga z ladjo iz Indije na Holandsko. Zdaj je star 22 let. Leta 1646 je tehtal v navzočnosti saškega Kurfürsta v Drazdanih 6600 funtov, zdaj pa tehta 7000 funtov saške mere in vage.»

Sledi dvorana, v kateri vidimo razvoj poštnega prometa. Takoj za njo pride na vrsto oddelki novin iz 17. stoletja. Tu je največ poročil o švedski armadi. So pa tudi pojedine senzacije, tako n. pr. vidimo poročilo nekega curiškega lista iz l. 1638, ki poroča, da so ujeli v Pressburgu 29 komolec dolgo in 4 komolce široko ribo, ki je porušila most čez Dunav in ima medvedovi taci podobno glavo. Posebni oddelki je posvečen zgodovini inseratov. Iz tega oddelka se pride v večjo dvorano, kjer vidimo, da je bilo središče časopisja Srednje Evrope do l. 1790 Lipsko, kjer je izhajalo l. 1682 454 časnikov. Praga je imela takrat 66 časnikov in je bila na desetem mestu pred Jenom, Monakovim in Drazdani.

Slede velike dvorane z bogatim gradivom iz poednih slavni dob. Tu vidimo tisk iz dobe nemških klasikov, za časa Friderika Velikega, Jožefa II., francoske revolucije, Napoleona in restavracije. Posebne dvorane so posvečene tisku iz l. 1848 in Bismarkovi dobi. Pregled se konča z razvojem litografije in pisalnega stroja. Razstava tiska je tako bogata, da bi lahko kulturni

zgodovinar študiral cele tedne in zbiral najzanimivejše zgodovinske dokumente. Muzej, ki ostane v glavnih potezah v Kölnu ohranjen, je nedvomno najvažnejša kulturna pridobitev te importantne razstave. Kdor hoče poznati zgodovino novin in njih vpliv na razvoj sveta, bo moral preštudirati ogromno bogastvo prvovrstnega materiala, ki so ga zbrali Nemci na razstavi v Kölnu. Razstava je organizirana tako, da posetnika ogled ne utruji, in to je njena posebna vrlina. Vsak oddelki je bil poverjen drugemu arhitektu in slikarju, tako da bi zamenjalski dolgočasne enoličnosti, ki je običajna pri razstavah v tako velikem obsegu.

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!

V duhu Arsena Lupina

Razkošna vila v Deauvilleu, v kateri preživi vsako leto počitnice bogata Parizanka ga. Fisher s svojo družbo, je imela v noči na 29. junija poset, ki spominja na napete detektivske in pustolovske romane. Ob 1. ponoči sta se obe speči dami naenkrat zbudili, ker je nekdo odpral vrata. V spalnico je stopil mlad eleganten gospod z masko na obrazu in z revolverjem v roki. Vpriču prestrašenih dam si je prižgal cigareto in gospa Fisher je vsa prestrašena zajecjajala, da so dragulji v predalčku, ključ pa v njeni ročni torbici. Dejala je elegantnemu vlomilcu, naj vzame vse dragulje, samo da pusti njo in njeno prijateljico pri miru.

Elegantnemu vlomilcu se pa ni mudilo s tatvino. Mirno je stal v spalnici in kadil cigareto. Nekaj časa je zabaval prestrašeni dami z raznimi neslanimi dovpti, potem je pa pobral iz predalčka dragocenosti v vrednosti 500.000 frankov. Spravil jih je v žep in se obrnil k damama rekoč: Zdi se mi, da vidita v meni čudaka. Morda bi ne smel izpitati v vaši kuhinji liter vina. Toda priznati moram, da je vaše vino izbor no.

Fisherjeva je slednjič opozorila vlomilca, da se že dani. Mož je pogledal na uro, rekoč: res je. Ob pol 4. moram oditi.

Ironično se je zahvalil damama za dragulje in se opravičil, da ju je motil v spnjo. Ko je opravičil še zadnjo formalnost, je mirno odšel. Iz Pariza so takoj poslali za drznim vlomilcem detektive pod vodstvom komisarja Barthla, ki je zelo podoben Sherlocku Holmsu, tako da je romantičnost nočnega poseta še večja.

Makulturni papir

kg à Din 4'—

prodaja uprava »Slov. Naroda.«

Svetujemo Vam samo edino najboljše in trpežno

kolo
Gritzner

nizke cene, tudi na mesečna odplačila pri

Josip Petelinc-u
Ljubljana. Telefon štev. 2913.

Absolventinja

trg. tečaja, zmožna stenografije in strojeopisa ter vseh pisarniških del želi službo začelnice. Ponudbe na upravo lista pod »Takošnji nastrope«.

Gospodična

zmožna slovenskega in nemškega jezika išče službo vzgojiteljice k enemu otroku. Nastopi lahko takoj. — Ponudbe pod »Juli 1262« na upravo »Slov. Naroda«.

Čevljarski pomočnik

(mlajša moč) išče službo. — Dopisi pod »Čevljarstvo 1261« na upr. »Slov. Naroda«.

Lep dober kovčeg

zelo pripraven sedaj za letoviščarje — poceni naprodaj. — Naslov pove uprava »Slov. Naroda«. 1260

Hrano išče gospodična

(kosilo in večerjo). — Cenj. ponudbe z navedbo cene na upravo »Slov. Naroda« pod »Hrana 1251«.

Malinovec

iz lekarne

dr. G. Piccoli v Ljubljani, Dunajska c.

je staroznan kot pristni, naravni izdelek z najfinejšim sladkorjem vkuhan, brez umetne barve in ne vsebuje nikakih kemičnih dodatkov za konzerviranje. 69 T

Oddaja na drobno in veliko.

Cena nizka.

Dvodružinsko hišo

v Ljubljani kupim proti takojšnjemu plačilu. — Dopise z navedbo cene na upravo »Slov. Naroda« pod »Dobro ohranjena 1259«.

Dijaka

sprejemem za prihodnje šolsko leto s celo oskrbo v bližini Vrtače. Ponudbe na upravo lista pod »Strogo nadzorstvo/1158«.

Dvosobno stanovanje

s kuhinjo išče uradniška družina. Vselitev 1. avgusta. — Ponudbe pod »Avgust 1252« na upravo »Slov. Naroda«.

Posojilo 30.000 Din

išče trgovec v svrhu povečanja svoje trgovine na zelo prometnem kraju na dežel. Garancija in obresti zagotovljene. — Ponudbe pod »Prometni kraj/1199« na upravo »Slov. Naroda«.

Vabilo

na

redni občni zbor

Prve dolenjske posojilnice v Metliki, registrovane zadrge z neomejeno zavezo, ki se vrši

16. julija 1928

ob 8. uri zjutraj v zadržni pisarni v Metliki na št. 15. V slučaju nesklepnosti se vrši pol ure pozneje drugi občni zbor na istem mestu z istim dnevnim redom, ki sklepa brezposojno.

DNEVNI RED:

1. Predsednikov pozdrav in otvoritev;
2. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora;
3. Poročilo: a) načelstva, b) nadzorstva
4. Potrditev računskega zaključka za preteklo leto in sklepanje o uporabi dobička;
5. Slučajnosti.

Načelstvo.

Srečke drž. razr. loterije dobite pri Zadržni hranilnici r.z.z.o.z.